

ikke. — Jeg vil nu tillade mig noget nærmere, men dog saa kort som muligt, at sige, hvorfor jeg ikke anser det foreliggende Lovforslag for brugeligt.

§ 1 begynder med, hvad der jo maa anses for at være Hovedbestemmelsen: „Jordfæstelsen sker med det Trossamfunds Ceremonier, den afdøde tilhørte, enten samme er anerkendt eller ikke.“ Det vil altsaa sige, at en Baptist skal begraves med baptistiske Ceremonier, en Mosait med jødiske Ceremonier, en Katolik med katolske Ceremonier o. s. v. Men nu vil jeg spørge: hvor kan det være noget, der vedkommer Staten, at give Regler om, med hvilke Ceremonier de forskellige Trossamfunds Medlemmer skulle begraves? Det maa jo aabenbart være Staten som saadan ganske uvedkommende. Den ærede Forslagsstiller fremhævede selv, at efter § 1 i Loven om Brugen af Kirker af 25de Marts 1872 har enhver Sognebeboer Ret til at blive begravet paa Folkekirken Kirtegarde, uden Hensyn til, om han hører til Folkekirken eller ikke. Herester er altsaa Folkekirken Kirtegarde til en vis Grad almindelige borgerlige Begravelsespladser. Men ud fra det Synspunkt kunne vi — naar vi ønske borgerlige Begravelser i saa stort Omfang som muligt — kun komme til en Ordning, hvorefter Staten i det højeste befatter sig med at give Regler for Folkekirken Medlemmers Begravelser, men i øvrigt overlader det til alle andre Trossamfund at begrave deres døde, saaledes som de selv finde det passende, naar der blot intet foretages, som strider imod Sædeligheden og den offentlige Orden. Det synes mig at være det Grundstandpunkt, vi maa stille os paa, naar vi ønske borgerlig Begravelse. Men i Stedet for at hævde det Standpunkt, kommer Forslaget her med en Hovedbestemmelse, der, som sagt, gaar ud paa, at ethvert Menneſte, der hører til et Trossamfund, anerkendt eller ikke, skal begraves med dette Samfunds Ceremonier. Jeg paastaar, det er at gaa ud over alle rimelige Grænser for, hvad Staten skal Lovgive om. Altsaa selve Hovedbestemmelsen, mener jeg, er aldeles umulig. Men saa gaar man videre, saa gives der Bestemmelser om, at „enhver myndig Person kan ved skriftlig Erklæring, der ikke behøver at være affattet i Testamentsform, bestemme, at han vil jordfæstes uden kirkelige Ceremonier.“ Jeg har intet imod, at slikt bliver Lov; jeg spørger kun, om det er rimeligt, naar man giver Folk Ret til at træffe en saadan Bestemmelse, at man da nægter Folk Ret til ogsaa, naar det ønskes, at blive begravede med kirkelige Ceremonier. Efter dette Lov-

forslag bliver Ordningen den, at naar et Medlem af Folkekirken eller et andet Trossamfund bestemmer som sin sidste Vilje, at han vil begraves uden kirkelige Ceremonier, vil det kunne ske; men hvis et Medlem udenfor de bestaaende Trossamfund ønsker at blive begravet med kirkelige Ceremonier, skal det nægtes ham. Jeg spørger: Er der Rimelighed og Billighed deri? Vi have dog hørt for, at Menneſter, der have staaet udenfor kirkelige Samfund, have ønsket at blive begravede med kirkelige Ceremonier; om jeg ikke huffer fejl, var det f. Eks. Tilfældet med Littre, den bekendte franske Videnskabsmand. Hvorfor skulle vi ved Lov forbyde disse Menneſter at faa deres sidste Vilje opfyldt? Der maa aabenbart gøres Ret og Skel til bælgge Sider; der maa være Ligelighed. Til den Bestemmelse, jeg nys oplæste, er der føjet: „Den samme Bestemmelse kan Manden tage for sin afdøde Hustru, Hustruen for sin afdøde Mand, og Forældrene eller den efterlevende af disse for deres afdøde Børn.“ Jeg vil ikke nægte, at det forekommer mig noget tvivlsomt, om man bør give de efterlevende en saadan Ret. Naar den afdøde bitterlig har tilhørt et bestemt Trossamfund, bør man da tillade de efterlevende, fordi de maaste personlig kunne have andre Anskuelse, at bruge Begravelsen i demonstrativ Hensende? Jeg tror, en saadan Ordning kan omvirktes af flere Grunde. Men selv om den kunde være acceptabel, er det saa rimeligt, at Forældre skulle have Ret til at træffe saadanne Bestemmelser for deres afdøde Børn, baade myndige og umyndige? Man tænker sig Menneſter, der ere komne til Stelkaar og Alder, maatte have naaet de halvtredstjendstyve Aar, ja endnu ældre, men hvis Forældre leve. De efterlevende, Fader eller Moder, skulle altsaa have en ubegrænset Ret til at træffe Bestemmelse om deres afdøde myndige Børns Jordfæstelse; det synes mig ikke rimeligt. Men hvis man virkelig vil give en saadan Ret, hvorfor skal den saa ikke være gensidig, hvorfor skulle saa ikke ogsaa de efterlevende myndige Sønner eller Døtre have en tilsvarende Ret med Hensyn til Forældrene? Det forekommer mig, at der i det hele taget ved de forskellige herhen hørende Bestemmelser kun er set paa den ene Side af Sagen, ikke paa den anden. Jeg synes, der gaar gennem § 1 en Uvilje mod Folkekirken, som ikke er ganske billig og ikke kan forenes med et virkelig liberalt Standpunkt. Og i Sædeleshed forekommer denne Uvilje mig besynderlig, da det ærede Medlem jo ligesom jeg selv hører til Folkekirken. Hvorfor skulle vi stille os saa ubillige overfor det bestaaende folkekirkelige Sam-